

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Molnár János
felelős szerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár
kedvezmény.

Farsangi elmélkedés.

— febr. 21.

Tartunk attól, hogy ez az elmefuttatás nem fog szigorúan alkalmazkodni a kalendáriumokhoz, mely mostanra farsangot jelez. Am nem a mi hibánk, ha bőjti prédikáció lesz belőle.

Perdül a tánc, frissen fordulnak a párok s a cigány csak olyan vígan huzza nótáit, mint máskor. A táncteremben még a külső kép is — viszonyítva a néhány év előtti időkhöz — csak keveset változott. A finom elitebálok szokott toiletté-pazzarral és nem kevésbé szokott, tüntetőleg fenhéjazó unalommal folynak le, a kedélyes táncvigalmak pedig még mindig mutatnak itt-ott duhaj jókedvet, amely vig enyelgésben, fesztelen táncban, hatalmas kurjantásokban vegyest nyilvánul.

Óh, a mulatságra szánt éjjel sok mindent eltakar! Gondot és nyomort, adósságot és sicasztást, a valót ép úgy, mint a csalást. A mikor látom a fiatalokat karonfogva sétálni vagy egymást átölelve kecsesen lejteni a cakewalkot; a mikor látom az anyákat, mint kísérik a terem szélére élénk és gyengéd figyelemmel leányaik minden mozdulatát; míg az apák a melléktérben hódolnak kártyaszzenvedélyüknek és közben nem feledkeznek meg arról sem, hogy torkuk ki ne száradjon, a mikor végül látom azt a kevés fiatal embert, aki azon erőlködik, hogy a táncban élvezetet találjon, egy-egy szépség körül pedig nagy udvarfogásból csupa, már fiatalon is öreg emberből, aki viszont azon fáradozik, hogy az ember legértékesebb kincse, az ész lehetőleg legcsekélyebb megerőltetése nélkül rég elcsépelte, léha bókákat faragjon, helyesebben fecsegyen: de szeretnék ilyenkor, ha csak néhány pillanatra is, Lesage sánta ördöge lenni, aki a házfedeleken át lenéz a szobákba és az emberek belsejébe. Igaz, úgy van jól, a hogyan van.

Kevés emberbarát maradna, ha az ördög művészetét el lehetne sajátítani. Multság, vigalom az emberi gyarlóságok tárházának látszanék. Látnók, hogy az apa éppen arra gondol, miképpen lesz lehetséges a pénztár hiányait vagy a holnap esedékes váltót fedezni; az anya lesi, fog-e nyilatkozni a fiatal jegyző s nem-e hiába zálogosította el még a jegygyűrűjét is, hogy a bálon rangjuknak megfelelően, sőt még ezeket a követelményeket is jó-

val túlhaladó cícomával jelenhesen meg; a leányokat eszi a méreg, hogy egyikök-másikuk letronfolta őket a toiletté gazdagsága által és a szinte fedetlen kebel, mely a tánc fáradságától zihál: csak ritkán zár magába érzelmet, melyet régebb időben a szerelem idealizmusának neveztek.

Legtöbbször hallgat a szív, a mikor az epedve várt főkörtöre kíváncsoknak. Hát még a fiatal emberek! Az élet komolysága megtanította őket, hogy a család-alapításhoz épp olyan nélkülözhetetlen a pénz, mint a háborukhoz. Pénz nélkül tehát nem is mernek házasságra gondolni, s mai viszonyainkat szomorúan jellemzi, hogy még csak nincs is jogunk korholni őket. A vidám jó kedv, a hangos mulatság mögött tehát folyton lézeng a vigyázat kísérete, mely óva inti őket, hogy a léha bókálás keretét sose lépjék túl, nehogy oly reményeket idézzenek fel a fiatal leány szívében, melyeket megvalósítani semmi hajlandóságuk nincsen. A fiatal leányokról beszélünk itt, mert az öregebbek már szereztek annyi tapasztalatot, hogy a legtűzebb udvarlás is csak úgy vezet a kívánt házassági eredményhez, ha az anyagiak mindkét fél kívánságának megfelelően rendeztetnek. Ki esodálkozhatik tehát azon, hogy a szerelem körül támadt kufár spekuláció posványába egészen elmerült a nőieség bájos tulajdonsága és a női keresetforrások folytonos szaporítása mellett teljesen elvész az idealizmus, mely maholnap már csak a költők világában marad meg.

Igy játszódik bele a farsang vigasságába az élet komor uralma és így lesz az előbb szívet, lelket emelő élvezetből egy nap-tári időszak, mely csupán arra emlékeztet, hogy ismét esedékesse vált egy adósság, melylyel a kiméletlen zordonsággal fellépő életnek tartozunk.

— febr. 21.

— Válság a nagymihályi függetlenségi körben: A nagymihályi függetlenségi pártkör alelnöke, dr. Fuchs Ignác és — mint a F. Z. írja — több tisztviselője állásáról lemondott. A lemondás összefüggésben áll azzal, hogy a párt tagjai alelnököket a megyebizottsági választások alkalmával kibuktatták.

A megyebizottsági tagválasztásokról legutóbbi számunkban irt referádánkban O. Liskán három biz. tagválasztásról tettünk említést, holott ottan négy tag lett választva é. p. Kolozsy Ferenc, Priner Lajos, Geesey Lajos és Kvaszinger József.

Felvilágosítás a nagymihályi választáshoz.

— febr. 20.

A nagymihályi választókerületben lefolyt képviselőválasztás alkalmából a „Felsőmagyarországi Hírlap” néhány számában személyemmel kapcsolatban több aposztrofáló közlemény jelent meg s azonkívül ezen lap f. évi 13-ik számában Szemere Géza ur a református papokhoz a képviselőválasztás alkalmából nyílt levelet intézett; ezekkel szemben következő felvilágosítást teszem közzé:

Ami a választási idő alatti szereplésekre vonatkozik, az nem állott egyébből, mint abból, hogy amidőn Demkó Kálmán nálam megjelent s magát 67-es alapon álló szabadelvű kormánypártinak jelentette ki, miután én ezen politikai elvi alapon állottam s a koalíciós ellenzéknek az obstrukció tekintetében elfoglalt álláspontját nem helyeselt, mellé állottam s a Nagymihály kerületi szabadelvű párt helyreállításában részt vettem, annak egyik alelnöki tisztét elfogadtam; a Pázdicson megtartott jelölő értekezleten, dr. Demkó Kálmán programbeszédén s a választáson megjelentem. Azt hiszem, ezek oly elemi jogai egy választó polgárnak, amelyeket gyakorolni mindenkinek kétségteljesen szabadságában áll.

De, hogy főkörtöse s főkolompósa lettem volna dr. Demkónak, nem felel meg a valóságnak. Anynyira nem voltam főkörtös, hogy pl. a Bánóczon lakó választó polgárok — hetünk kivételével s ezek közt három izraelita volt — mind gróf Hadik-Barkóczy Endrére szavaztak, reá szavaztak a Bánóczon lakó majdnem összes ev. ref. szavazó polgárok és sohasem kapacitáltam őket, hogy velünk tartsanak. De, sőt a bánóci ev. ref. tanító, Pánthy Lajos, aki pedig 3 év óta nálam élkezik és Szilágyi István vásárhelyi ev. ref. tanító — akik pedig két részről is közvetlen fenhatóságom alatt állanak — diszsidens pártiak voltak s mindketten le is szavaztak az ellenpárt jelöltjére s azóta is a legszebb egyetértésben és szeretetben élünk.

Lelkész társaimmal s azok híveivel soha nem értekeztem, ekként élükön nem is állhattam; akik pártunkon voltak, független önelhatározásukból voltak velünk. De szavaztak sokan az ellenpárti jelöltre is s azokat soha egy célzatos szóval sem illettük s azon állítás, hogy mi azzal akartuk volna híveinket félrevezetni, hogy a disszidensek kiakarják irtani a kálvinistákat: légből kapott koholmány és rágalom.

Hogy Demkó Kálmán a választáson szótöbbséget kapott, azt azon földbirtokosok támogatásán kívül, a kiket Wiczmány Odón pártelnök ur elősorolt, annak is lehet tulajdonítani, hogy ő maga jelent meg csaknem minden községben, a szavazó polgárokkal személyesen érintkezett s azok legegyszerűbbjével is szóba állott.

Felekezeti-, osztály-, avagy nemzetiségi igaztásról mit sem tudok. Egyébként, aki figyelemmel kísérte a „Felsőmagyarországi Hírlap” tudósítójának erre vonatkozó híreit, észrevehette, hogy először magát Demkó Kálmánt ültette a vádlottak padjára

s csak később tette bűnrészesekké a párt tagjait is. Az ilyen vádakot olvasva, lehetetlen meg nem botránkozunk, hogy hogyan képes valaki ilyen rosszakaratu híreket világgá bocsátani!

Ami pedig illeti a „Felsőmagyarországi Hírlap” ez évi 11-ik számában a dr. Demkó Kálmán főszerkesztése alatt álló „Görögkatholikus Hírlap” ez évi január hó 28-iki számából reprodukált cikk által a felekezeti kérdésnek a politikába való bevitelét; e tekintetben sem illehet minket s pártunkat vád, szégyen és gyalázat, mert azon cikkel sem én, sem pártunk semmi közösséget nem tartunk, annak tartalmát helytelenítjük, mert mi minden ízében liberális alapon adunk dr. Demkónak a kerület képviselői zászlaját, mások elkövetett hibájáért reánk dobni a kárhoztatás követ: ellenkezik az igazság követelményeivel.

Egyébként én azon véleményben vagyok, hogy ezen ominozus cikk, mint sok más cikk, nem egyéb, mint egy túlbuzgó referens kifecamodott észjárásának szüleménye.

Rátérek Szemere Géza urnak ezen választókerület ev. ref. papjaihoz intézett nyílt levelére; mindennek előtt konstátálom, hogy e levélnek két jegecesedő vádpontja van s e két vádpont az: először, hogy nekünk a kormány, melynek élén most „Tisza István, a kálvinista jezsuita áll”, sok, nagyon sok földi jót ígért; második vádpont az: hogy ezáltal papuralmi törekvéseinket — melyre magunk is törekszünk — elősegíteni igyekezzet. Ezért támogattuk volna mi a Tiszakormányt. — Gyöngéd kifejezéssel élve, e tekintetben Szemere Géza ur nagy tévedésben van.

Mi — akik támogattuk — támogattuk, miként már előbb is kifejtettem, elvi alapon, támogattuk azért, mert minden ízében liberális kormányt tartottuk s épen azért, mert liberális volt, támogattuk azért is, mert jogos követeléseink teljesítésére az 1848. XX. t.-c. programmba vételével, mely a bevett vállalásfelekezeti egyenjogúságát határozza meg s a protestáns egyházak külső megszilárdításának biztosítékait foglalja magában: ígéretet tett.

Hanem, aki efelett gondolkodik, el kell ismernie, hogy a protestáns egyház jogainak érvényesítése nem pusztán felekezeti kérdés, hanem nemzeti ügy is, mely ügyet előmozdítani minden igaz hazafinak kötelessége, bármely felekezethez tartozzék is. Ennek érvényesítése a magyar szabadelvűség ügye.

Hogy minket hierarchikus álmok bántanának, attól nyugodt lehet Szemere Géza ur! Nem bántottak a multban s nem bántanak mostan sem. A senki által nem kényszeríthető szabadelvűség nyilvánítás még nem papuralmi törekvés, az csak természetes folyamánya a lelkiismereti és politikai szabadságnak, mely a protestáns egyháznak egyik sarkalatos elve.

Ime: ezekben adtam meg felvilágosításaimat a „Felsőmagyarországi Hírlap”-ban a nagymihályi választásról közzétett hírekre és Szemere Géza ur nyílt levelére.

Hatka József.

A „Kazinczy-kör“ kamara-zeneestélye.

— febr. 21.

Végre hosszas szünet után újra élvezhettük a helybeli vonósnégyes társaság pompás előadását. Sokan úgy vélekedtek, hogy Ujhelyben oly kevés az igazi zeneértő, hogy a Kazinczy-kör kamara-zeneestélyei hallgatók nélkül maradnak. A két évi sikeres működés e felfogás ellenkezőjét bizonyította. A közönség meleg érdeklődéssel, rokonszenvvel s majd lelkesedéssel fogadott minden zeneestélyt. Derék muzsikuskaink nemes intencióit csakhamar megértették s rövidesen a Kazinczy-kör kamara zeneestély a legnépszerűbb estékké lettek.

Az előnyösen ismert zenetársaságban ma két új tagot volt alkalmunk megismerni: *Knoblauch* Richárd urat, ki mesteri kezelője az első hegedűnek és *Gergely* Miksa urat, ki tökéletes művészettel játszik a zongorán. A céllal ezuttal *Pöschl* Gyula ur játszotta, kit közönségünk mint hegedűművészt már jól ismer, ő most a városunkból eltávozott *Orlovszky* Frigyes urat helyettesítette. A társaság az új tagokkal határozottan nyert. A műsor első száma *Beethoven* örökké szép *vonósnégyese* (op. 18.) volt. A pompás összjáték teljesen érvényre jutatta a halhatatlan szerző művének minden szépségeit. Különösen a *Scherzo* pikáns ritmusával és a befejező *Allegro* tetszettek, mely részek után felzúgott a tapsvihár.

A műsor második számát *Pöschl* Gyula ur töltötte be, ki ez alkalommal mutatkozott be először nálunk, mint gordonka művész. *Goltermann* G. gordonka versenyt (op. 14.) játszotta fényes sikerrel. A mű óriási feladatott ró az interpretátorra. *Pöschl* ur a mű technikai nehézségeit a legnagyobb könnyűséggel győzte le. A játék közben felhangzott taps bizonyítja legszebben, hogy játékvál mintegy megigézte a hallgatóságát. Ráadásul *Louis* Nicodé bájos *Larghetto*-ját játszotta el a művész. Ez egyszerű, de mindvégig nemes és poetikus darab előadásával lebilincselte a közönséget.

A műsor utolsó számaként *Gräner* zongora ötöse szerepelt. A hatóság és zenei szépségekben bővelkedő művet hálásan fogadta a közönség. A tapsból bőven kijutott *Gergely* Miksa urnak, ki a nehéz zongora szólamot minden dicséretre méltó művészettel játszotta.

Az egybegyűlt díszes közönség teljes melegevel és a legközelebbi vizionlátás kecsesítő reményével távozott.

(p. j.)

Társasvacsora.

Sátoraljauhely, 1905. febr. 21.

A sátoraljauhelyi izr. betegsegélyező egyesület folyó hó 19-én sikerült társasvacsorát rendezett. E jótékony egyesület, mely az ember szeretetét egyik legszebb ténykedését — a szenvedő emberiség gyámolítását — tűzte ki feladatául: 28 évi áldásos működésre tekinthet már vissza. Innen a nagy rokonszenv és hathatós támogatás, melyben ez egyesület a város összes zsidósága részéről, tekintet nélkül a felekezeti pártáryalatra, mindenfelől részese.

Es méltán, mert ez egyesület működése a betegsegélyezés terén eszményi magaslaton áll. A tagok részéről befizetett járulékokat teljes egészében, kizárólag a segélyezésre fordítják, a többlet kiadást, mely jóval meghaladja a jövedelmeket, külön adományozásból, e nemes célra rendezett társas összejövetelek jövedelméből teremtik elő.

Lélekemelő látvány volt a nemes versenyt végig nézni, amikor az első fogás után minden tőzsnál ékebben szóló és szebben csengő pénz-adományozásból, e nemes célra rendezett társas összejövetelek jövedelméből teremtik elő.

a vendégek is 2 és 20 korona közt adakoztak a nemes célra, az adományokból közel 800 korona nyomta a pénztáros kezét, s mikor sor került a másik fogásra már nem volt kinek adományozni.

Az egyesület érdemeül jegyzem föl, hogy utóbbi időben szép és nemes feladatot teljesítő fiók, úgynevezett koma-egyesülettel egészítette ki jótékony működését; ugyanis elhatározta, hogy szegény tagjait, ha családi öröm éri, fiu gyermeknél sors-huzás útján elvállalja a komaságot és a felmerülő költségeket fedezi, hogy a család örömeit az anyagi gondok el ne keserítsék; mily nagy horderejű humanitás ez! Csak az tudja, kinek szívében oly érzelem honol, mely a jócselekedet nyomában járó boldogító tudatra megnyitkozik.

A közvacsora, melyen több mint 100 tag és vendég vett részt, mindvégig emelkedett hangulatban folyt le. A tőzstoknak egész özöne zudult *Reichard* Armin, az egyesület nagy érdemű elnöke felé, ki nemesak a közvacsora létrehozásával szolgált rá ez ünnepeltetésre, de amióta az egyesület élére állt, jeles elődeinek nyomdokain haladva, az egyesületet eddig el nem ért virágzásra emelte. E munkában segítségére volt buzgó titkára, *Kozma* Armin is.

Rövidre szabva tudósításunkat csak a jelesebb felköszöntőkről teszünk említést, de akkor mindegyiket fel kell említenünk.

Különösen kitűnt *Weisz* Kálmán főrabbi pohárköszöntője, ki szép áldást mondott az egyesület nemes működésére és a közreműködő tagokra, dr. *Székely* Albert, aki mindig hű marad magához: itt is a szabadság, egyenlőség, testvériség szent ígét látja megváltóitva az egyesület működésében. *Alexander* Vilmos ez örök dikielőző szép héber citatumokkal fűszerezte szellemes toasztját és ha a vacsora véget nem vet a beszédnek talán még most is ott állana a pohárral a kezében.

Dr. *Grosz* Dezső emelkedett hangban és szellemes tartalommal esett a jótékony egyesület működését, a tagokat állandó támogatásra buzdította. Dr. *Reichard* Salamon a tőle megszokott verével mondott szép felköszöntőt a jótékonyág gyakorlásáról az egyesület vezetőségére. Dr. *Lichtenstein* Jenő a jótékonyág bibliai eredetéről elmélkedett szép és tartalmas ösztöben.

Widder Gyula az egyesület körül nagy érdemeket szerzett, de most betegsége miatt távolmaradt aelnökre *Zinner* Bernátra emelte poharát. Dr. *Fehér* Márton szellemes dikielőben éltette az egyesületet.

Igen sikerült szűz tőzstot mondott *Grünbaum* Sándor, mi dicséretére válik ily fiatal deák embernek, ki ha így halad: igen jól fog bánni tudni a pohárral.

Dr. *Roboz* Bernát, az egyesület derék és buzgó orvosát dr. *Stern* Armin éltette. *Pongrácz* mérnök a fő-rabbit, *Kozma* Armin az idegenből jött vendégeket, *Szabó* Jakab az újonnan szervezett koma-egyesületet éltette.

Poharat emeltek még és gyakran anélkül, hogy szóltak volna péld. *Weinstock* és társai, de ezt már nem részletezem; erről a hajnali kakasszó többet tudna mesélni. Egyszóval igen sikerült és ami a fő: nagy hasznót hozó mulatság volt. A jó Isten áldja meg a nemes adakozókat, kik sok könnyet fognak majd felszáritani szenvedő embertársaik arcáról.

Sz. J.

HIREK.

Zászlószentelés Varannón.

— Saját tudósítónktól. —

Varannó, 905. febr. 19.

A varannói iparos-egylet folyó hó 18-án ünnepelte 10 éves évfordulóját s ezen alkalmat arra hasz-

nálta fel, hogy zászlót vegyen s ennek felavatási alkalmát hangversenyyel összekötött táncmulatság zárja be.

Zászlóanyáku szerepeltek: *Bodor* Gáborné, *Diószeghy* Jánosné, özv. *Füzesséry* Menyhértné, *Gaal* Sándorné, *Kail* Béláné, *Klauser* Emilné, *Pereszlyényi* Istvánné, *Strompf* Pálné, *Pilissy* Béláné, *Takács* Istvánné, *Udvardi* Viktorné, *Werner* Gyuláné.

Az ünnep isteni tisztelettel kezdődött, melyre a város polgársága és intelligenciája majdnem teljesen felvonult. Az ünnepélyes isteni tiszteletet d. e. 9 órakor *Straszer* Antal szolgáltatta, a Te Deum után a zászlóanyákból körülállott gyönyörű se-lyemzászlót megáldá s a „Viribus unitis“ jelszóval kezdetű beszédében a hazafiság ragyogó szavaival, mely érzésű igaz magyar lelkesedéssel hívta fel az egylet tagjait, hogy e megszentelt zászló tartsa őket meg mindig a hazafiság, az önképzés és a vallás útján.

A felavatás után szent-mise volt, melynek tartama alatt a kórus gyönyörű magyar egyházi énekeket adott elő, aztán felvonult a zászlóanyák sora és az egylet tagjai elnökök: *Füzesséry* Pál vezetése alatt gyertyákkal kezükben az oltár körüli áldozati utra.

Istentisztelet után a nagy ünneplő közönség bevonult az újonnan épült városháza nagy termébe, hol a szegbeverési ünnepély folyt le. Itt az egyleti elnök emelkedett föl az asztalfőn s üdvözölte a megjelenteket, éltette a királyt, rendületlen kitaratást kért az egyleti tagoktól a fellestentelt zászló alatti hazafias önképzés és emberbaráti törekvésekhez s a közgyűlést ünnepélyesen megnyitotta.

Utána *Diószeghy* János járási főszolgabíró, az egylet egyik védnöke szólt, kifejezést adván szavaiban annak a törekvésének, mely szerint mindig és mindenhol lelkiörömmel tapasztalja és figyelemmel kíséri ama hazafias fölbuzdulást, mit az egylet az iparos helyzetének emelése, a közjó előmozdítása, az iparos tanügy kellő mederben való haladása körül kifejt s bár Varannó város iparos társadalmának eme megbecsülhetlen törekvése csak csep vizet képez a haza társadalmának nagy tengerében, de mivel a cseppekből lesz a tenger, kívánja, hogy ezen az uton haladva, méltó helyét foglalja el a kulturális törekvések ez özönében.

Ezután következett a szegbeverés szertartása, mikor iz gyönyörű jelmondatok hangzottak el a zászlóanyák ajkairól.

Ennek végeztével dr. *Csóke* József védnök emelkedett ünnepi szóra. Avval kezdte, hogy az egyletben van az erő. Fejtette a magyar iparos feladatát és nagy nemzeti hivatását. Buzdította az egylet tagjait Kölesy és Széchenyi volt nagyjaink mondásaival s lendületes beszéddel a hazafias munkára; a zászlóra irt jelige: „A munka nemesít“ nagy jelszavának mindenkor szem előtt tartására való felhívással végezte beszédét.

Végül az elnök *Füzesséry* Pál megköszönvén a megjelentek és közreműködők szívességét, a diszközgyűlést bezárta. Közben az iparos dalárda énekelt 2 dalt, megnyitót a Himnuszszal és végén „Elj őseink hazája“ című dalt, melynek magasztos áriája nagyban hozzájárult az ünnepi hangulat emeléséhez.

Este az óvoda termeiben hangversenyyel összekötött táncmulatság volt. *Klauser* Emil olvasott fel az egylet tíz évi életéből, az iparos jelen helyzetéről, anyagi és szellemi előhaladásáról, valamint jövő feladatáról. *Ajben* Anna szavalt „Pókainét“. *Lénhard* a „Pusztai találkozást“ *Petőfitől*, *Spira* Herman a „Szervusz“ monológot mondta el nagy hatással. Közben az iparos dalárda énekelt egyegy dalt kitűnő animóval. A tapsból kijutott minden szereplőnek bőven.

A tánc, mely azután következett, reggelig tartott. Az első négyest 20 pár táncolta. A mulatság 600 koronát jövedelmezett.

— **Áprilisi időjárás.** A mostani időjárás igazán szeszélyes. Egyik napon a gyönyörű napfény a közeledő tavasz édes sejtelmével tölti el az emberi szívet. Utána nemsokára a metsző hideg és sivitó északi szél adja tudunkra, hogy még nagyon is benne vagyunk a zordon téli időben. Tegnap éjjel hó esett és reggelre vastag hóréteg lepte el az utcákat és háztetőket, mi által a város környéke vissza nyerte téli színezetét. Délre pedig már annyira olvadásnak indult a frissen esett hó, hogy csakhamar víz és sár lett belőle. Így azután nincs rá kilátás, hogy — legalább kis időre — csilingelő szánska vegye át a kocsik uralmát.

— **Halálozás.** A nagymihályi állami iskola tantestületének egyik tagja *Jelen* Máttyás f. hó 17-én Nagymihályban meghalt.

— **Izgalmas vadászat.** Tudósítónk írja: Folyó hó 13-án *Zsolna* Iván palotai lakos a Reuss hercegi erdőben vaddisznóra vadászott. Rálőtt egy nagy vadkanra, de csak beleit találta. A vad erre rárontott és elharapta jobb kezén a mutató ujját. A paraszt nagy ijedségében sem vesztette el lélekjelenlétét és fülénél fogva a vadkant: ráfeküdt. A nagy hóban (méteres) az ember sulya alatt a vad csak nehezen mozoghatott, de azért csak cipelte hátán az embert a hegyről lefelé. Folyton igyekezvén terhet levetni, avagy lábát elkapni. A parasztnak ezen veszélyes utazás alatt eszébe jutott, hogy ő neki bieszkája van; ezzel mind a két szemét kiszúrta a vadkanak, úgy okoskodván, ha megvakítja, leugrik róla, hát nem fogja üldözhetni. A vadkan azonban ezután is csak vitte lefelé a vaspálya felé. Folyton igyekezvén terhet levetni, avagy lábát elkapni. A parasztnak ezen veszélyes utazás alatt eszébe jutott, hogy ő neki bieszkája van; ezzel mind a két szemét kiszúrta a vadkanak, úgy okoskodván, ha megvakítja, leugrik róla, hát nem fogja üldözhetni. A vadkan azonban ezután is csak vitte lefelé a vaspálya felé, ahol is sok munkás hó eltakarítással foglalkozván, látták és a segélykiáltásokat is hallották, segítségére jöttek. A vadkant lapátokkal verték agyon.

— **Eljegyzés.** *Fekete* Sándor munkácsi honvéd kezelő-főhadnagy folyó hó 19-én jegyezte el *Perlstein* Regina kisasszonyt Sátoraljauhelyben.

— **Két bál.** Szombaton, f. hó 18-án két táncmulatság zajlott le nagy közönség előtt. Az egyiket a függetlenségi kör tartotta a városi színházban, a másik a famunkások mulatsága volt a „Magyar Király“ tánctermében. Mind a két helyen reggelig tartott a vigasság s a táncoló párok kifogyhatatlan animóval járták a csárdást a bál befejezéséig. A színházban *Jónás* Jancsi zenéje mellett, a „Magyar Király“-ban pedig *Drapák* zenekarának hangjai mellett folyt a tánc. A függetlenségi kör bálján megjelent dr. *Buza* Barna képviselőnek a sátoraljauhelyi független érzelmi hölgyek nevében *Bauer* Tóla rövid beszéd kíséretében egy díszes iró-készletet nyújtott át.

— **Kongresszusi képviselő.** A Budapesten f. hó 27. és 28-án tartandó magyar országos izraelita kongresszusra a nagymihályi izraelita anyahitközség és a járásbeli fiókhitközségek képviselőjévé a f. hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlésen *Brünn* Mór választott.

— **Állatfelhajtásos vásár.** A legközelebbi állatfelhajtásos vásár folyó évi márc. hó 7-én fog Sátoraljauhelyben megtartatni.

— **Tűz a vidéken.** Vécén f. hó 14-én a déli órákban — dühöngő viharorkán közepette — nagy tüzvész pusztított. Leégett egy lakóház, 11 csür s még számos melléképület. A kár összege hivatalos megállapítás szerint 14310 korona, ebből biztosítva volt 5150 korona erejéig. Sok takarmány égett el s a károsultak oly számszámra helyezte jutottak, hogy kénytelenek — a takarmányhiány miatt — marháikat potom árért eladni. Említésre méltó bátor cselekedetet tanúsított a tűz lokalizálása körül *Sanyó*

András Miglész szomszéd község bírójára, ki egy gyulandó széna boglyára vetette magát s víz hiányában saját testével oltotta, illetve fojtotta el a tüzet. Az erős hideg s a víz hiány miatt nehezen lehetett megakadályozni a dühöngő elem tovaterjedését. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Bizony nagyon üdvös lenne a kötelező tüzoltóság szervezése.

— **A szerencsi országos vásár** folyó hó 28-án fog megtartatni, melyre szarvasmarha és sertés felhajtás is engedélyezve van.

— **Megmart fiu.** Folyó hó 19-én este a Heeskén veszett gyanus kutya marta meg **Rosenberg Mór** mezőgazdasági származásu helybeli 17 éves cipésztanulót. A megmart fiut a városi orvos véleménye folytán ma este a budapesti Pasteur-intézetbe küldték beoltás végett.

— **Segédjegyző választás** volt folyó hó 16-án Nagymihályban, amely alkalommal **Pajor János** választatott meg. Ugyanezen Nagymihályon **Hoczman György** városi pénztárnok állásáról lemondott és így a pénztárnoki állás legközelebb be lesz töltve. Ugy hírlik, hogy **Miskovics Béla** fog megválasztatni.

— **Hus-értekezlet.** Egyik előző számunkban jeleztük, hogy folyó hó 12-én Homonnán értekezlet lesz, melyen vita tárgyává teszik: miképpen lehetne megakadályozni a homonnai mézárások tulkapásait. Sok szó hangzott el ez ügyben vasárnap délután, míg végül egy bizottság delegáltatott **Dr. Toronszky Elek** elnöke alatt, hogy a fontos kérdést dűlőre vigyék, nevezetesen vagy egy mézárós hívasék meg, esetleg szövetségi uton rendeztessék az állapot.

— **Bál Málezán.** A máleai dárda saját alaptökejének gyarapítására február hó 26-án a fürdő pavilonban bált rendez. A multság iránt nagy az érdeklődés és sikere biztosítva van.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Varannón folyó hó 11-én megtartott „Erzsébet-nőegylet”-i hangverseny alkalmával a jótékony cél iránti tekintetből felülfizettek a következők: **Strompf Pál** 20 kor. — **Diószeghy János**, **Pereszlényi István** 14—14 kor. — **Blum Márk** 11 kor. — **Cséry H.**, **Werner Gy.**, **Mazur Gy.**, **Mékly János** 10—10 kor. — **Mandel Rudolf** 8 kor. — **Strasser Anfal** 7 kor. — **Steiner József** 6 kor., — **Kornfeld M.**, **Weiszberg Mór**, **Füzesséry Pál**, **dr. Simonovics Ignác**, **Káil Béla**, **Landezman Mór**, **dr. Kasztriner László** 5—5 kor. — **Gaal Sannor**, **Csöke Béla**, **Pilissy Béla**, **Szémán I.**, **Mauks Arpád** 4—4 kor. — **Wiszlóczky Adolf**, **Takács István**, **dr. Török Vilmos**, **Hudák Adám** 3—3 kor. — **Sampel Nándor**, **dr. Kasztriner Mór** 2—2 kor. — **Kubik József**, **Hedaneck Rezső**, **Kusínky Kajetán**, **dr. Radványi Géza**, **Sugár Mór**, **Lefkovics Adolf**, **Cséri Jenő**, **Veszik Pál**, **Szabó E.** **Bonyaczi József**, **Gyarmati Sándor**, **Cserenyák András** 1—1 korona. — **N. N.** 50 fill. — **N. N.** 40 fillér. — Fogadják a nemes szívű adakozók az „Erzsébet-nőegylet” nevében hálás köszönetemet. **Strompf Pálné** egyleti elnöknő.

— **Fagy és hó. Tökerebesen** és környékén erős hidegek járnak, nagy hóiharokkal. A vonatok a nagy hó miatt késéssel érkeznek. **Varannó** körül két méter magas hó borítja a földet.

— **Táncmultság Sárospatakon.** A sárospataki ev. református énekkar 1905. év március hó 4-én a város háza termeiben az énekkar alaptökejének gyarapítására jótékony célú zártkörű táncmultságot rendez. Belépti díj: személyjegy 1 kor. családjegy 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadottnak s hirdlapilag nyugtáztatnak.

— **Egy kis tévedés.** **Mojsze Gligor**, egy többször büntetett fegyháviselt csavargó, tegnap egy kissé bepálinkázott, elbukott a Városház-utcá-

ban és pedig oly szerencsétlenül, hogy area egy kanális vasrostélyára esett.

Nagy tömeg verődött össze körülötte, a rendőr költögetni kezdte. **Mojsze Gligor** nehezen ébredezett. Első tekintete a vasrostélyra esett s ijedten riadt fel:

— Mi az, hát megint be vagyok esukva?

— **Elveszett egy 80 korona értékű női arany óra**, melyet ha megtalálja tulajdonosának vagy a rendőrségnek átszolgált, illő jutalomban részesül.

Legujabb.

Justh Gyula házelnök.

Feladatott Budapesten febr. 21. d. u. 2 ó. Erk.: d. u. 5 óra.

(Saját tudósítónk távirata.) **A képviselőház mai ülésén Justh Gyulát ötvenhárom szótöbbséggel a Ház elnökévé választották meg.**

KÖZGAZDASÁG.

A tokaji bor védelme.

— febr. 21.

A Zemplénavarmegyei Gazdasági Egyesület a tokaj-hegylajai borok védelmére vonatkozó szabályrendelet tervezetét tejesztett be Zemplénavarmegyei törv. bizottságához, mikor is a tervezet felülbírálatára egy bizottság lett kiküldve.

A kiküldött bizottság 1904. évi dec. hó 18-án és 19-én tartotta ülését, melyen a beterveztett szabályrendelet tervezetét némi módosításokkal javasolta elfogadni.

A törv. bizottság elfogadta a javasolt módosításokkal a szabályrendelet tervezetét s fel is terjesztette felső jóváhagyás végett.

A tokaji borvidék védelmét célzó eme szabályrendelet — melyet nagyfontosságú és közérdeklődésre számot tartó volta miatt olvasóinkkal meg akarunk ismertetni: — a következő:

1. §. A tokaji borvidék egy zárt területet képez, melyen a bortermeles és forgalom hatósági ellenőrzés alatt áll.

2. A zárt terület magába foglalja: a) Zemplénavarmegyből: Bekecs, Bodrogfalasz, Bodrogkeresztur, Bodrogolaszi, Bodrogcsadány, Erdőbénye, Erdőhorvát, Golop, Józseffalva, Károlyfalva, Kisfalud, Kistoronya, Legyebénye, Mád, Makkoshotyka, Monok, Nagytoronya, Olaszliszka, Ond, Rátka, Sárospatak, Sátoraljaujhely, Szegi onog, Szerencs, Szőlőske, Tállya, Tarezal, Tokaj, Tolesva, Traucsonfalva, Vámosujfalu, Végardó, Zombor, tehát 33 község területét; valamint b) Abaujvarmegyből: Abauj-szántó területét.

3. §. A felsorolt községek saját képviselőtestületeik utján gyakorolják a hozzájuk utalt ellenőrzést, míg az alább említett kisközségek a hozzájuk legközelebb eső nagyközség ellenőrző hatósága alá osztottnak be. És pedig:

a) Szerencséhez: Bekecs, Legyebénye és Ond.
b) Tállyához: Rátka és Golop.
c) Bodrogkereszturhoz: Kisdésfalva Szegi-Long.
d) Tolesvához: Erdőhorvát, Vámos-Ujfalu és Bodrogcsadány.
e) Sárospatakhoz: Bodrogfalasz, Bodrogolaszi Józseffalva, Károlyfalva, Makkoshotyka, Traucsonfalva és Végardó.
f) Sátoraljaujhelyhez: Kistoronya, Nagytoronya és Szőlőske.

4. §. Az ellenőrzési joggal felruházott községek e végre egy bizottságot szerveznek, mely a maga köréből választott elnök vezetésével hajtja végre ezen rendszabályok intézkedéseit. A bizottság működésének időtartama 6 évre szól. Új választások a tagok újra választhatók.

5. §. Minden szőlőbirtokos, kinek a zárt borvidék hegyein, vagy ezek lejtőin szőlőterülete van, köteles termelt borainak szüretiesen töltött hordónkénti mennyiségét szüret után, de legkésőbb november 30-ig s ha borát korábban eladta, annak átadása előtt arra nézve illetékes községi ellenőrző bizottságnak szóval vagy írásban bejelenteni s ugyanakkor az arra kivetett díjat egyszerre lefizetni.

Ha a bejelentett bormennyiség s a bejelentő fél szőlőterülete között aránytalanság mutatkoznék, a borenőrző bizottság bármelyik tagjának jogában áll az adatok valódiságáról a helyszínen meggyőződést szerezni és szemléjének eredményéről a bizottságnak jelentést tenni.

Az ellenőrző bizottság a termelő által bejelentett termés eredményt a tokaj-hegylajai borok nyilvántartó könyvébe bevezeti s arról, hogy ez megtörtént s a díj befizetett, a termelőnek elősmervényt ad.

A szőlőtermésnek szüret előtti eladása is bejelentendő, mely esetben a vevő lép az eladó jogaiba és kötelezettségeit viselni tartozik.

A csemege szőlő minden teher alól fel van mentve s eladását bejelenteni nem kell.

6. §. Az ily módon elkönyvelt bormennyiség tulajdonosa jogot nyer arra, hogy az ezen borokat magukban foglaló ugynevezett „gönczi” hordók a tokaj-hegylajai jellegzet igazolozó származási, nemkülömben az elzáró védjeggyel ellátassanak. E végre az ellenőrző bizottság egyik fizetéssel ellátott tisztviselőjét bizza meg, a ki hivatalát az ügyrendben körülírt módon tölti be és tartozik a felek rendelkezésére folytonosan hivatali helyiségében lenni.

7. §. A gönczi hordó irtartalma 136 liter; azonban a származási és védjegyeket gönczi alakú oly hordókra is lehet alkalmazni, melyek irtartalma 130 liternél nem kevesebb és 149 liternél nem nagyobb, ezen határokon kívül a tokaj-hegylajai jellegzet a hordókon igazolni nem szabad.

8. §. A „származási jegy” a tokaj-hegylajai zárt terület belforgalmának ellenőrzésére szolgál. Olyan anyagból készül, hogy az a pineze nedves légkörét kibírja. A hordó hitelesített fenekére s oly módon alkalmazandó, hogy eltávolítása esetében sértetlenül visszaillenjen ne lehessen.

Az ellenőrző bizottságok a 2. §. betűsoros névjegyzéke szerint következő sorrendben római számot kapnak. A származási jegyen tehát kiűntetendő ez a római szám, azután a termelés évszáma s alatta ez a teljes szöveg: „Tokaj-hegylajai bor” s végre következnek az arabszám, mely alatt az a hordó a nyilvántartó könyvbe bevezetve van.

(Folyt. köv.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Esküdtzéki tárgyalások.** Folyó évi febr. hó 20-án kezdtek meg a varmegyháza e célra átalakított nagy termében az esküdtzék új ülészakának tárgyalásait.

Folyó hó 20-án volt az esküdtzéki ülészak új ciklusának első tárgyalása, melynek lefolyásáról — **Elutasított verdikt** — cím alatt emlékezünk meg.

Február hó 21-én, kedden **Mascenyik Andor** nagymihályi lakos bűnyge került tárgyalás alá. A vádlott gyújtogatás büntetével terhelt állott az esküdtzék előtt, melynek elnöke **Wieland Lajos**, bírái **Hellner Károly** és **dr. Ferenczy Sándor** voltak. A vádhatóságot **Sárospataki József** alügyész képviselte, míg a védelmet **dr. Lichtenstein Jenő** ügyvéd

látta el. A jegyzői tisztelet **Köröskényi Tamás** törv. jegyző töltötte be.

A tanuvallomások meghallgatása, a vád- és védbeszédek elhangzása után az esküdtzék verdiktje alapján a vádlottat a terhére rótt bűncselekményben a törvényszék elmarasztalta és öt hat honapi fogház büntetéssel sújtotta.

§ **Elutasított verdikt.** Talán egy-két példa van rá eddigelé a magyar törvénykezésben, hogy a bíróság az esküdték verdiktjére ítéletet ne hozott volna. A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék, mint esküdtbírószék a folyó hó 20-án tartott esküdtzéki tárgyaláson hozott egy olyan határozatot, melylyel a tárgyalás alá került bűnpert a következő ülészak esküdtbírószéke elé utasította, mert úgy látta, hogy az esküdték az ügy lényegében a vádlott sérelmére tévedtek.

A tanács tagjai: **Fornszek Béla** tsz. elnök, **Chanát Miklós** és **Görömbey Balázs** bírák voltak, a jegyzőkönyvet **Farkas Andor** tsz. aljegyző vezette.

Havanka József vádlottat gyilkosság büntetével vádolta a királyi ügyészség képviselőjében **Sárospataky József** kir. alügyész, a védelmet **dr. Csaplaky Lipót** látta el.

A vád megkonstruálása nehéz feladat volt s hogy az esküdték mégis marasztaló verdiktet hoztak, nagyrésztben a közdáv képviselőjében eljárt kriminalista perbeszédének tulajdonítható.

A vádlott jó arcú, becsületes kinézésű ember, akinek **Kis-Tárkányban** családjá van. A megölt **Várady Józseffel** perlekedett s így hárult rá a gyilkosság elkövetésének szörnyű gyanuja.

Amit védelmére felhozott, teljesen quadrált a kihallgatott tanuk vallomásával. Az alibije azonban kétséget kizárólag bizonyítva nem lett. Pedig ennek az igazolása képezte védelmének a quintessenciáját, a gerincét. Az azonban bizonyítást nyert, hogy közvetlen az esetet megelőzőleg teljesen nyugodtan megvaesorozott, közvetlen az eset után pedig egy ismerős háznál egy apró gyermekkel játszadozott.

Terhelő bizonyítékok csupán a bűnjelek voltak: egy kilótt fegyver s a hullában talált srétek.

Ezekkel a néma tanuskodókkal szemben is teljesen elfogadhatóan védekezett **Havanka** s védelmét e részben is hiteit érdemlő tanuvallomások támogatták.

Mégis! Az esküdték bűnösnek mondták ki a gyilkosság büntetében.

A bíróság bölcsesége azonban az eljárás felfüggesztése mellett az ügyet más esküdtbírószék elé utasította.

A következő ülészakban már érdemben fog dönteni a bíróság **Havanka József** sorsa felett, bármilyen is lesz az esküdték határozata.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H. A levél későn érkezett meg. Lapunk első oldala már akkor ki volt nyomva s így elnézését kell kérnünk becses kivánságának mellőzéséért.

K. P. Bpest. Megfelel. Bejűn. Csávok. A nyilatkozat közzétételét megbeszélve az volt a vélemény, hogy az inkább ártana, mint használna. Felesleges önmeghurocoltatás volna. El kell az ilyet a nagyobb blamázs miatt hallgatni.

Kiadótulajdonos: **Éhlert Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Két szobás lakás takarításáért és mosásért, — gyermektelen, vagy 7 éven felüli gyermekkel bíró házaspár vagy özvegy asszony kap egy tágas szobát, külön konyhát, éléskamarát, fatartót, disznóolat és egy kis darab kertet.

Czím: a lap kiadóhivatalában.

FARSANGI

UJDONSÁGOK!

Selyem- és gáz-szövetek.

Csipke, szalag és gouvre fodrok.

Keztyük és legyezők.

Menyasszonyi koszorúk

és

FÁTYOLOK

óriási választékban kaphatók

Szegő Sándor

központi divatruházában

Sátoraljauhely, fűtőca. Kellner ház.

selyem blousok megérkeztek!

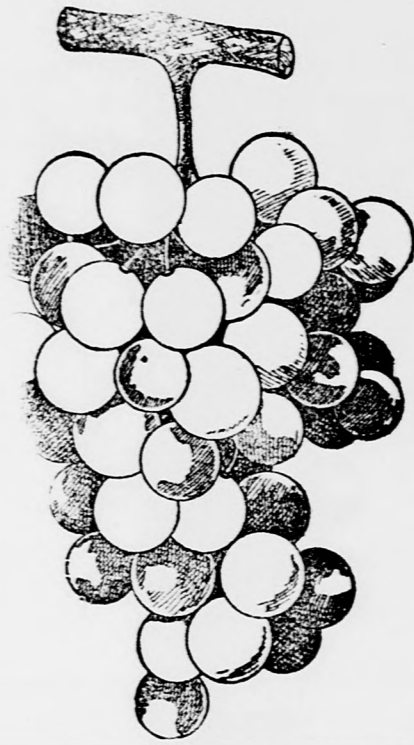
Eladó

Wiczmány Ödön buttkai tenyészetében: 1 drb 3 $\frac{1}{2}$ éves törzsk. bika, simenthali, telivér; ára 600 korona. 1 drb. 16 hónapos telivér; ára 500 korona. 1 drb. 15 hónapos félvér; ára 400 korona.

Ezenkívül van 8-12 hónapos 1 drb telivér, 4 drb. félvér.

Ezekből márczius-áprilisban 300 koronájával választani lehet.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legelőcsöbbszőlő árak!

Legelőcsöbbszőlő árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet alatt létesült

Eladó

egy pedálos és dupla hangszekrényes, alig használt Schunda-féle czimbalom.

Cim: a kiadóhivatalban

Hirdetmény.

A sárospataki ev. ref. főiskola haszonbérbe adja 2979 (1200 □ öles) hold 960 □ öl kiterjedésű, a sárospataki határban fekvő györgyarlói tagbirtokát.

A birtok az 1905. évi márczius hó 8. napján délután 2 órakor Sárospatakon, a főiskola helyiségében tartandó nyilvános árverésen 1905. október 1-től kezdődő 12, esetleg több évre, adatik haszonbérbe. Kikiáltási ár 44000 korona. Az árverelő köteles 4400 korona bánatpénzt letenni. Az árverezési feltételek alól írott jogigazgatónál megtekinthetők.

Sárospatak 1905. február 12.

Debreceni Bertalan,
főisk. jogigazgató.

Alkalmazást nyer azonnali belépésre a jegyzői teendőben jártas egyén. Bővebb értesítést ad: a bodrogolaszi körjegyzőség.

Dunántúli Közművelődési Egyesület

SORSJEGYEI

1284 nyeresemény értéke

60.000 korona.

1 főnyeresemény 30.000 korona ért.

2 főnyeresemény 10.000 korona ért.

1 drb ára 1 kor.

11 drb ára 10 kor.

Huzás 1905. márczius hó 11-én.

Kapható mindenütt és a Cultur-egylet irodájában, Rökk Szilárd-u 2.

Vidékre viszonteladók kerestetnek.

Főelárusító: LÁSZLÓ FÜLÖP Kassa.

A sárospataki hercegi uradalom kertészeténél a f. 1905. évi tavaszi ültetésre a következő növények jutányos áron kaphatók: 2 $\frac{1}{2}$ mtr. magas 5-6 cm. átmérőjű vastag vadgesztenyefácskák.

Csoport- és szőnyegnövények.

Pálmák s disznövények bármikor nagy választékban.

A melegebb időjárású hónapokban megrendelésre izléses csokrok és koszorúk készíttetnek.

Igazi urinó

arczának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű 1885. év óta törv. védett

KRIEGNER-féle**Crème de Margueritet.**

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánzatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém és festő anyag mentes tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához“
BUDAPEST, VII., KALVIN-TER.

Diskrét postai szétküldés naponta!

KATONA BÉLA

OKLEVELES MÉRNÖK

Sátoraljauhelyen, műszaki és vállalati

*** mérnöki irodát ***

nyitott.

Irodája foglalkozik: **birtok felmérésekkel, térképezésekkel, tagosításokkal, parcellázásokkal** és a mérnöki munka körébe tartozó mindennemű **tervezésekkel.**

Elvállalja: **utak, vasutak, hidak** és **épületek tervezéseit és építését.**

Iroda: **Kazinczy-utca 507. (Haas-féle épület.)**